

УДК 339.3

Ткач А.М.,
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
Бутко Н.В.,
к.е.н., ст. викладач
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ОБЛІК ВИКОРИСТАННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

В усіх підприємствах основним узагальнюючим показником фінансових результатів господарської діяльності є чистий прибуток (збиток) визначення якого в бухгалтерському обліку передбачається послідовне порівняння всіх доходів і витрат звітного періоду.

Актуальним, на наш погляд, є визначення, запропоноване Л. Донець, де прибуток – це перетворена похідна форми додаткової вартості, яка з кількісного аспекту є різницею між ціною продажу товарів і витратами капіталу на їх виготовлення[2].

Виходячи із класифікації доходів і витрат за видами діяльності і функціями і побудована система рахунків бухгалтерського обліку для відображення формування фінансових результатів діяльності підприємства та визначення чистого доходу (прибутку) чи збитку звітного періоду, а також для складання Звіту про фінансові результати.

Згідно з інструкцією «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» від 30 листопада 1999 р. № 291 (далі – Інструкція № 291) для відображення в бухгалтерському обліку прибутку підприємства застосовують рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)», який має такі субрахунки:

- 441 «Прибуток нерозподілений»;
- 442 «Непокриті збитки»;
- 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» [4].

Слід зазначити, що рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» непризначений для відображення порядку формування прибутку до оподаткування. Внаслідок цього в план рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій внесений рахунок 79 «Фінансові результати», який проводить формування доходів і витрат підприємства звітного періоду для подальшого нарахування податку на прибуток підприємства чи автоматичного списання збитку підприємства звітного періоду до рахунку 442 «Непокриті збитки».

Рахунок 79 «Фінансові результати» ведеться за такими субрахунками:

- 791 «Результат основної діяльності»,
- 792 «Результат фінансових операцій»,
- 793 «Результат іншої звичайної діяльності»,
- 794 «Результат надзвичайних подій».

По кредиту рахунка 79 «Фінансові результати» та його субрахунків відображаються суми в порядку закриття рахунків обліку доходів, а по дебету – суми в порядку закриття рахунків обліку витрат, а також належна сума нарахованого податку на прибуток.

Використання прибутку в поточному періоді відображається за дебетом субрахунку 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді».

Підприємство може отримувати прибуток не тільки від реалізації продукції, а й від інших, другорядних видів діяльності (здача в оренду основних фондів, комерційна діяльність на фондовому ринку і валютних біржах і т.д.). Кількісно прибуток є різницею між виручкою і повною собівартістю реалізованої продукції. Таким чином, отримання прибутку і фінансовий стан підприємства безпосередньо залежать від реалізації рентабельної продукції. Обсяг реалізації і величина прибутку, а також рівень рентабельності залежать від виробничої, постачальницької, збутової і комерційної діяльності підприємства – ці показники характеризують усі сторони господарювання організації [3; 4].

Первинними документами обліку використання прибутку слугують довідки та розрахунки бухгалтерії. Аналітичний облік за субрахунком 443 «Прибуток, використаний у звітному періоді» ведеться за напрямками використання. За всіма аналітичними позиціями облік ведеться наростаючим підсумком з початку року.

Список використаних джерел:

- 1.Грещак М. Г. Внутрішній економічний механізм підприємства: [навч. посіб.] / М. Г. Грещак, О. М. Гребешкова. – К., 2010. – 103 с.
- 2.Донець Л.І. Управління формуванням прибутку підприємства в умовах ринкових форм господарювання: [монографія] / Л.І. Донець, С.М. Баранцева. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2009. – 255 с.
- 3.Гочаров В. М. Організація системи формування механізму інноваційного забезпечення економічної безпеки конкурентоздатного підприємства: [монографія] / В. М.Гончаров, Д. В. Солоха, Я В.Васьковська. –Донецьк : СПД Купр'янов В. С., 2010. – 416 с.
- 4.Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30 листопада 1999 р. № 291

УДК 657.32

*Уманська В.Г.,
к.е.н., доцент
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ПОКУПЦЯМИ І ЗАМОВНИКАМИ

В умовах формування ринкових відносин та різноманітності форм власності виникла необхідність удосконалення функцій управління процесом виробництва, яке викликало потребу створення госпрозрахункових органів фінансового контролю, а саме аудиту. Значна кількість науковців досліджують тему аудиту розрахунків з покупцями і замовниками, окреслюють проблему та надають варіанти доцільного її вирішення.

Запропоновано проводити

Аудит розрахунків з покупцями і замовниками доцільно проводити за наступними етапами планування: попереднє планування, вивчення системи